

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „**KOROŠKI SLOVENEK**“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List za politiko,
gospodarstvo in prosveto

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; letoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; letoletno: Din. 100.—

Na usodni poti.

S strahovito nujnostjo gre narod nemškega rajha svojo pot. Še živijo voditelji bivše Nemčije — Kaas, Brüning, Loebe — ko že vodijo novi voditelji visokostoječo in bogato državo v neizogibno propast. Narod šestdesetih milijonov, ki je dal svetu toliko duševnega bogastva, je v svoji sebični narodni zavesti danes že pozabil uk svetovne vojne in išče nove slave in moči v sili in orožju. Solidnost in treznost življenjskega gledanja se v Nemčiji umikata enostranstvu in plitvini novih naziranj. Strmi vsak, kogar je izučilo življenje v svoji prvi modrosti, da je vsa posvetna moč le prazna in goljufiva.

Imeli so prav črnogledi, ki so videli v hitlerjanstvu vstajati novo pogansko Nemčijo. Pred skoroda stoletjem je zapisal Francoz Gobineau (Gobinò) trditev, da se ima svet zahvaliti Germanom za vse veliko in stvariteljsko na zemlji. To ja danes modrost hitlerjanskih učenjakov, to jedro narodno-socialističnega evangelija, ki prisega na pleme in kri. Reško je narodni-socializem obračunal z židovstvom, nato pa se lotil očiščenja krščanstva, ali kakor pravijo: der Aufordnung. Vsa zadrževanja voditeljev sedanje Nemčije, da hoče biti pozitivno krščanska, niso kos temnim silam, ki vstajajo vsepovsod. Nacionalistične proslave v protestantovskih cerkvah, kljukasti križ na mesto krščanskega, oboževanje Hitlerja kot nemškega Kristusa, zapiranje protestantovskih duhovnikov, sramotenje katoliških svečenikov in še stotine drugih primer pričča, da divja v Nemčiji izrazit kulturni boj proti krščanstvu. Od boja v Mehiki, Španiji ali med sovjeti ga razlikuje le izbira sredstev. Svet molči k tem dogodkom v Nemčiji kot je šel preko grozodejstev sovjetskih, španskih ali mehiških revolucionarjev. In vendar je danes že očito v Nemčiji, da segajo vplivi protikrščanskega boja tudi že v neposredno praktična vprašanja varnosti in miru med narodi.

Nemčija je svečano proglasila svojo enakopravnost v oboroževanju in pri tem si najbrže noben Nemec ne ve te enakopravnosti razlagati. Na kopnem prednjači Francija in morda Italija, na morju Anglija, v letalstvu Rusija. Točno je nemško enakopravnost raztolmačil Goering, da hoče Nemčija orožja in vojske toliko kot vsi nemški sovražniki (!) skupaj. Voditeljem Nemčije je šlo pri tem bolj za to, da posluhne svet ob njihovem krepkem udarcu ob mizo in se zave: Die Deutschen fürchten Gott und sonst nichts auf der Welt!

Sledilo je nato, kar je moralo priti. Države, ki se čutijo ogrožene od Nemčije, se še bolj oborožujejo. Vojaški proračuni za varnost držav pasirajo državne zборе brez vseh ugovoranj. V državah prehaja polagoma odločevanje o bodočnosti naroda od „civilistov“ v roke generalov in maršalov. Na borzah pa rastejo akcije vojnih industrij. Vse kot v letih pred svetovno vojno.

Dvoje značilnih zgodbic pripovedujejo izza predvojne dobe. Ko so Angleži pred svetovno vojno Nemčiji izrazili željo, naj opusti zahtevo enakomočne mornarice, ki bi se številčno kosala z angleško, je Viljem oholo odslovil poslance, znani admiral Tirpitz pa jim je s posmehom odprl vrata ob slovesu. Anglija se je odločila nato proti Nemčiji. — Angleški kralj Edvard je posetil starega monarha Franca Jožefa. Prigovarjal ga je med drugim k večji znosnosti monarhije napram avstrijskim Slovanom. Stari cesar pa ga je kratko zavrnil: „Sire, vergessen, ich bin vor allem ein deutscher Fürst!“ To iz časov, ko sta cesarstvo in monarhija še bili.

Avstrija je danes ogrožena od Nemčije in bi bila zato lahko vesela razvoja v rajhu. A le pre-

razumljivo je, da morajo avstrijski Nemci občutiti ob tem le žalost, ker gre za mir v Evropi in usodo nemškega. V zarki luči pa danes stoji poslanstvo avstrijskega nemštva. Doba, ko naj Avstrija rešuje čast in ime nemškega naroda, je tu. Kulturnemu boju pod Hitlerjem mora odgovarjati poglobitev krščanskega življenja v naši državi, bojaželnosti v rajhu mora stati nasproti avstrijska miroljubnost, hitlerjanski nacionalni nestrpnosti mora odgovarjati spoštovanje pred narodi-sosedi

v Avstriji! Kajti usoda narodov se najprej odločuje na duhovnem in duševnem polju!

Spoštovanje pred narodi-sosedi v Avstriji! Na Koroškem se trenutno odigrava važen kos avstrijske zgodovine in usode. In koroški Slovenci smemo z mirno vestjo reči, da smo storili vse, kar bi zamoglo vzbuditi pri sosedu spoštovanje pred slovenskim narodom. Dali smo vse, kar dovoljuje naša narodna čast. Zato smemo z mirno vestjo zreti v bodočnost.

Preokret v Evropi.

V Moskvi se je minule dni mudil zastopnik Anglije lord Eden. Z velikim sijajem so ga sprejeli kot predstavnika velikega angleškega imperija, mu priredili slavnostno pojedino, ga počastili v državnem gledališču z angleško himno „Bog ohrani kralja“, ko je stopil v vladno ložo, in mu tudi med prireditvijo navdušeno ploskali.

Vse časopisje beleži zadovoljivi potek angleškega poseta v Moskvi. S posebnim naglasom poroča, da je bil lord Eden sprejet tudi od sovjetskega diktatorja Stalina, ki je sicer inozemcem nepristopen. Na eno uro se je Stalin pomenkoval z Edenom o vseh perečih vprašanjih svetovne politike. Dalekovidci prorokujejo kot uspeh teh angleško-ruskih pogajanj pogodbo, ki jo bodo v do- gledni dobi sklenile Amerika, Anglija in Rusija v vprašanju Daljnega vzhoda in japonskega prodiranja. Sovjetski državniki so Edenu obljubili predvsem, da bo Rusija z vso močjo podpirala Zvezo narodov in nega stremjenja. Kot znano, je baš ta mednarodna organizacija Angležem posebno pri srcu. Nadalje so se z njim pogovarjali tudi o gospodarskem sodelovanju Anglije in Rusije.

Ta angleški poset v Moskvi je v nizu dogodkov zadnjih tednov najvažnejši. Ministru Simonu je Hitler o priliki poseta Angležev Simona in Edena v Berlinu na široko razlagal potrebo vzajemne evropske fronte proti Rusiji, ker vidi narodni socializem v sovjetih svojega največjega sovražni-

ka. Hkrati pa je izpovedal nedostopnost Nemčije za dosedanje pogodbe v vprašanju ureditve Podonavja — za Avstrijo zahteva Hitler plebiscit — in vzhodnega dela Evrope. Ta nemška nedoslednost je rodila sadove, ki jih Hitler gotovo ni pričakoval. Če kdo, ima v Evropi danes pravico zmagoslavja Rusija, ker se je popolnoma otresla spon, ki jih je skoval v ostali Evropi njen komunizem. — V plombiranem vozu je v svetovni vojni prepeljal general Ludendorff Ljenina preko nemškega ozemlja v Rusijo z namenom, da ga izrabi kot uničujoče orožje za Nemčijo. Ljenin je dejansko izzval požar, ki pa bi bil kmalu požrl tudi Nemčijo. Bodočnost dokaže, v koliko je umetnost evropskih diplomatov do danes napredovala.

Anglež Eden se je vrnil iz Moskve preko Varšave in Prage. Francozi in Italijani so se medtem dobro potrudili, da iztrgajo Poljsko iz nemškega objema. Zadnja poročila pričajo, da se je Poljska že odločila, da zapusti svoje prijateljstvo z Nemčijo in se pridruži drugi skupini. H temu jo je dovedla predvsem Hitlerjeva izjava, da Nemčija svojih vzhodnih mej ne more smatrati kot končno-veljavnih.

11. aprila bo konferenca Anglije, Italije in Francije v Stresi. Zdi se, da bodo na njej zastopniki treh velesil razmotrivali o zadnjem poizkusu, da privedejo Nemčijo nazaj na pot evropske vzajemnosti in sporazuma. Od nje zavisi končna razporedba obeh front v Evropi.

Kako gleda Evropo Amerika. „Ponedeljski Slo- veneč“ je priobčil članek uglednega ameriškega lista, ki ga je prenašala pariška radio-postaja. V članku piše znan ameriški državnik v pretresljivi- vih besedah o Evropi. Slika jo kot deželo brez ljubezni. Nadalje pravi med drugim: S pomočjo tiska se pripravlja nov krvavi spor. Narodi po- vojne Evrope uganjajo nacionalizem, poslužujejo se vojaških groženj in se cenijo po številu divizij. Glavni strah Evrope pa je Nemčija, ki je pod Hitlerjem enaka kot pod Hohenzollernci. Nemčija je država, ki se vedno baha s svojo močjo in no- bena pogodba ji ni sveta. Zato je danes kot leta 1913 osamljena med narodi in fronta proti Nem- čiji je danes hujša od fronte v svetovni vojni. Članek zaključuje: V Evropi se pripravlja novo klanje. Pustimo jo, naj izkrvavi, saj takšna, kot je, ni vredna, da živi.

Nemčija podpira Abesinijo. Italijanski in drugi inozemski listi poročajo, da je ponudila Nemčija Abesiniji polno pomoč proti Italiji. Poseben nemški major bo organiziral dobavo nemškega vojne- ga materiala. Hkrati namerava po teh vesteh Nemčija poslati v Abesinijo več vojaških instruk- torjev, med drugim ponuja še letala in 300 vo- jaških avtomobilov.

Mala antanta prizna Avstriji enakopravnost v oboroževanju. Rumunski zunanji minister Titu- lescu je na potovanju. V Beogradu je obiskal šefa

jugoslovanske vlade B. Jevtiča, v Bratislavi pa se je sestal z Benešem. Poročajo, da se je Mala antanta izjavila glede Avstrije, da nikakor ne bo ovirala njenega oboroževanja, ki ga ji prizna tudi Francija. Odklonilno po je tozadevno stališče Male antante napram Ogrski.

Japonska izziva! Koncem marca je poteklo dve leti, odkar je Japonska odpovedala svoje zveze z Zvezo narodov. Po pravilih mednarodne orga- nizacije preneha članica po dveh letih svoje od- povedi biti ud Zveze narodov. Japonska bi s tem morala vrniti otoke, ki jih je upravljala v imenu Zveze narodov, tega pa ni storila in tega od nje tudi nihče ne upa zahtevati. Bivši japonski zas- topnik v Ženevi je nedavno izjavil, da se pričinja sedaj nova japonska zgodovina. „Ves svet mora spoznati, da je ni sile na zemlji, ki bi zamogla ustaviti prodiranje Japonske. Čim prej države to spoznajo, tem boljše bo zanje“, tako je izpovedal v imenu svobodne Japonske.

Koroški dež. zbor je na zasedanju minulega ted- na sprejel več predlogov, med drugimi predlog zni- žanja šolskega proračuna potom združitve nekate- rih glavnih in ljudskih šol in znižanja pokojnine neoženjenih učiteljic. S tem prištedi deželca okoli 200.000 S. — Zaključek deželnega gospodarstva v letu 1933 kaže primanjkljaj; kritje primanjklja-

ja deželne uprave sploh bo možno le z večjim dolgoročnim posojilom. — Zvezno vlado se naprosi, da izgradi cesto od Sv. Krvi preko Voglič do tirolske meje in tako podpre promet na dograjeni cesti preko Velikega Kleka. — Sprejet je bil nadalje predlog, da se v varstvo polj, planin, gozdov in planinskih koč ustanovijo posebne gorske straže, ki jih bodo sestavljali člani turistovskih društev, lovci i dr. — H točki o kmetijskem šolstvu je bil stavljen in sprejet predlog, da uvedejo šole obvezno telovadbo in se vežbajo šolarji v vojaški disciplini in vajah.

Pismo v aprilu.

Če je pisec v zimskem času vstopil v kmečko hišo, je videl večkrat nekaj razveseljivega — mlade gospodinjje, dekleta in celo šolarice so se dele pri kolovratih in predle. Stare kolovrate, ki so pol stoletja samevali pozabljeni in zavrženi pod streho, so zopet popravili in prijetno so brneli v topli sobi v dolgih zimskih večerih in med pogovori predic so se vidno manjšali kosmiči prediva. Pisec se je nehote zamislil na stare čase mirnega in zadovoljnega življenja na kmetih. Stare ženske so naučile mlade presti. Zopet so začeli sejati lan, da ni treba drago kupovati v trgovinah.

Ko je pisec teh vrstic hodil po polju, je opazil, da je moderno oralo, katerega je kmet kupil za drag denar, ostalo celo zimo na prostem in ondi prezimilo, izpostavljeno dežju, snegu in vetru in postalo popolnoma zarjavelo. Drugje so prezimile na njivah brane, grablje, vile itd. Znamenje zanemarjenih kmetov in zanikernih gospodarjev! Kaj naj šele rečemo, če so celo drugi poljedelski stroji n. pr. stroji za setev in košnjo po nepotrebnem tedne dolgo izpostavljeni vremenskim neprilicam? Treba je samo pogledati, v kakšnem stanju je kmetovo orodje in stroji in takoj se spozna, ali je gospodar skrben ali zanikern. Veliko stroškov za popravila in nova nabavljanja bi izostalo, če bi gospodar bolj pazil na gospodarsko orodje. Pisec je nekoč slišal razumnega in naprednega gospodarja, ki je kregal pastirja, ker je pustil črez noč bič na dvorišču na dežju. Resnično, kdor na malenkosti ne gleda, velikega vreden ni.

V času bolezní se večkrat zgodi, da ljudje nimajo pravega zaupanja do zdravnika, gredo najprej k raznim oddaljenim mazačem in konjederkam, ki so razkričani kot „Wunderdoktorji“. Dajejo razna domača zdravila, ki ne škodujejo, tu in tam včasih pomagajo, ako bolezen sama po sebi ne preneha — dajejo večinoma vsem pacientom ena in ista sredstva. In če se jim v lahkih sluča-

PODLISTEK

Ksaver Meško:

Na Poljani.

(23. nadaljevanje.)

Od vekomaj je bilo pri nas tako in ostane tako vekomaj: premalo je zemlje pri nas, da bi ostali vsi na nji. Stali bi krepko in močno kakor vkopani v njo, v svojo mater, v svojo domovino in v last svojo. A premalo je je, zato morajo v tujino, da dobe kruha od tujine.

Od nekdanj tako in bo vekomaj. Tako je bilo tudi pri Dolinarju. Dva sina — kje bo zemlje za dva, kje kruha? Dokler živita oče in mati, daje zemlja še vsem dovolj. A umrjeta, in glej, čudo, že je pretesen prostor za dva. Eden se mora umakniti! Gre in postane — hlapec. Zato naj gre poprej in naj postane gospod v tujini, da ostane drugi gospod na domači grudi.

Dolinar ni vrgel sina v svet s srcem brez ljubezni, češ: v tujino z njim, naj postane hlapec ali gospod, vseeno. Ne, poslal ga je v tujino iz ljubezni, skrbeč za prvega in skrbeč za drugega. Navrh, glej, je gledal dan na dan na njegovo ponižno hišico ponosni dom Tratnikov, lesketajoč se v solncu, smejoč se na široko kakor bi se smejal rejeni obraz Tratnikov: kaj ti, revež, berač! Berač ti in tvoja deca!

Ozrl se je Dolinar preko ceste na Trato in je videl jasno zasmeh, in duša je slišala razločno zaničljive besede. I v srcu je vstala bridkost, porodila se je trpka misel: njo mi je vzela, ki sem jo ljubil s prvo, zato tako plamtečo ljubeznijo mladega srca, in glej, še zasramuje me, v obraz mi očita siromaštvo, da bi odtujil še bolj njeno srce blagim spominom ne nekdanje dni.

Ljubi svoj stan!

Od vekomaj je postava stanovske družine. Zemlja in dom družita gospodarja in posla, delo in podjetje delavca in podjetnika. V složnosti, ne v divji gospodarski tekmi, cvete obrtništvo in roko-delstvo. Ena sama Resnica je, ki povezuje učeče in vodeče, ena sama Ljubezen, ki družu može ljubezni in molitve.

Pa naše hiše in naše družine so, kot bi se škregale. Iščeš sosedov in bratov po duhu in delu, temne sence pa ti branijo pot. Iste so te sence pri bogatinih, želečih udobja in razkošja, in pri revežih onih, ki so si zapisali sovraštvo na prapor s kladivom in srpom. Močno so sorodne sencam v nas, ki hočemo biti kapitalisti in komunisti hkrati.

Ljubi svoj stan! Ne konkurentov, sosedov in prijateljev išči, ki kot ti obdelujejo zemljo, služijo kruh si z roko ali svojo glavo, kruh za vsak dan sebi in svoji družini. Tat in lažnjivec bodi, kdor propoveduje sovraštvo in tekmo! Ti, gospodar in mojster, in ti, posel, delavec in pomočnik, vsi rastete in padate s svojim stanom vred. Oklenite se ga z ljubeznijo in ga podprite s svojo močjo!

jih mogoče navidezno posreči, tedaj se njih „slava“ raznese in njihova klijentela sorazmerno raste. Šele tedaj, če razni „Wunderdoktorji“ bolnika ne morejo ozdraviti, se obrnejo do zdravnika, čisto seveda že prepozno. Tu in tam se govori, da se mora iti k takim „Wunderdoktorjem“ zgodaj zjutraj, kajti čim višje je sonce, toliko bolj nešposobni so za „ordinacije“ — vsled v gotovih presledkih zavžitega žganja. Popoldne pa menda sploh ne morejo več „ordinirati“.

Vsakdo privošči starim onemoglim ljudem tisto malenkostno starostno rento, katero so s trdim delom prejšnjih let krvavo zaslužili. Vendar se včasih zgodi, da ta ali oni ne zna denarja prav obrniti. Namesto da bi si skupil kaj za jesti ali obleči, zapravi vse na žganju. Dobijo se celo mladi brezvestneži, ki take stare ljudi trepajo, izrabljajo, se jim sladkajo in govorijo o ženitvi, da jim ti ubogi revčki plačujejo za pijačo. Tako strada nekje že nad 70 let star mož, leži v mrzli, vsem vetrovom in mrazu dostopni drvarnici cel mesec dni. Vedno toži, da je bolan, da ne more vstati. Toda ko pride 17. dan vsakega meseca,

Bridkost je napolnila srce. A čestokrat rodi bridkost velik upor, gneva poln, neupogljiv in gazeč vse ovire. Najčesče v srcih, od narave mehkih, če se jih rani pregloboko. Tako v srcu Dolinarjevem.

„Berači? — Res, bogatini ne, a poštenjaki. A kar zmoresš ti, zmorem tudi jaz. Če treba delati vse noči brez počitka in brez pokoja: tudi moj sin bodi študent in gospod!“

Tako je šel Ivan v tujino. A glej, ljubezen je šla z njim in za njim; ljubezen ga je iskala v tujini čestokrat; ljubezen je čakala hrepeneče: ali se vrne kmalu...?

Tem večja je bila ljubezen, tem večje hrepenenje, odkar sta imela Dolinarjeva Ivana samega. Ko je bil v tretji šoli, je zbolel Lojze nenadoma na legarju in je umrl navzlic zdravniški pomoči. Žalostna samota je nastala z njegovo smrtjo v hiši. Poslušalo je uho, čakalo je srce, da zasliši vesel mladosten smeh, a glej, molčala je vsa hiša. Čakalo je srce, prislušovalo je uho, da zasliši v veži nagle drobne korake, a spet je zaman čakalo srce; poslušalo je uho, a ni zaslišalo ničesar. Begalo je oko po sobi: kje je ljubljani? Kdaj se odpro duri in pride in se nasmehlja, stoječ še na pragu? Gledalo je oko, a ni zagledalo ničesar. Prazna, pusta je bila vsa hiša, izumrla, ker je umrlo mlado življenje, mlado veselje.

Kaj zdaj? Ali vzeti Ivana domov, da postane gospodar, kmet? A glej, že je pričeta pot; kaži-pot kaže naprej; ali bo prav in dobro, če se postavi mladega popotnika na drugo cesto, in se mu odkaže nasproten cilj? In mnogo denarja in truda je že stalo učenje! Ali naj izbrišeta iz dolžne knjige življenja ves ta dolg? In iz src naj izbrišeta vse sladko upanje na boljšo bodočnost, iz treh src v enem kratkem dnevu?

Fant ima veselje do šole. Ali ga bo veselila pač

tedaj pa — oj, čudo! — ko prinese pismonoša denar, takrat vedno točno ozdravlja. In denar je potem v dveh dneh v veseli družbi porabljen. In revček zopet zboli in plega v mrzli drvarnici do 17. dneva prihodnjega meseca in ozdravljenje se spet ponovi. Kakšno čudovito, ozdravljivo moč ima denar! Drugi zopet pije na račun starostne rente že en mesec naprej in ko pride težko željeni denar, ga kasira takoj gostilničar in ga starček niti ne dobi v roke, ker še ni poplačan ves dolg.

Zloraba brezposelne podpore se je precej odpravila in se ne nakaže kar tako enostavno kakor pred leti. Iz socialnega stališča moramo odobravati, da se odpravi kolikor mogoče vsaka zloraba brezposelne podpore nepotrebnih v škodo tistih, ki so podpore resnično potrebni, da se morejo preživeti črez zimo revne delavske družine. A zgodili so se slučaji, da je ta ali oni postal samo zato brezposeln, da je vlekel brezposelno podporo. Možakar, ki je mislil, da ima že dovolj nedelj, da bi vlekel brezposelno podporo, je enostavno pustil delo, pri katerem bi bil zaposlen tudi črez zimo, se je, nepoznavajoč novejšo odločbo, javil kot brezposeln, a se je opeknel. Po novejših postavah nima še pravice do brezposelne podpore in njegovo delo je prevzel drugi. Sedaj nima ne prvega in ne drugega.

Za nameček še eno zgodbico. Lovec se je podal na lov in pozabil doma lovsko karto in bil kaznovan z globo 20 S. To je za revnega človeka že lep denar. Tuhta in premišluje, kako bi se izkopal, da bi mu ne bilo treba plačati. Hajdi k župniku, da napravi prošnjo na politično oblast, morda izpregledajo. Rečeno, storjeno. Izroči župniku „Strafmandat“, župnik poslušja dolgo tožbo nesrečnega lovca, ki je čisto nedolžen, le oblasti so krivične. Nekaj časa mirno poslušja in pogleda v koledar na datum, ko se je lovcu pripetila nezgoda. Oj čudo! Dotični dan je bila nedelja. Namesto da bi šel v cerkev, je šel na lov. „Nič ne napravim,“ pravi župnik, „če bi bil drugi dan, tedaj že, a ker si šel v nedeljo na lov, ne napišem nič. Če bi bil tedaj šel k maši, bi vse to izostalo. Kazen je pravična, da bolj pravična biti ne more.“

K. f.

DOMAČE NOVICE

Brez zamere. V zadnji številki smo poročali o hudomušnosti narave, da so izzorele črešnje v Gorjanah pri Zili, da cvetijo figova drevesa v „hurah“ in reglja nad milijon žab v Zablanskiem jezeru. Naj nam cenjeni čitatelji in obilni „protestant“ ne zamerijo — bil je prvi april!

domačija, gospodarstvo, trud v dežju in v žgočem solncu, dan za dnevom, leto za letom?

V imenu božjem: nadaljuje naj! Prazna je sicer hiša, pusta in žalostna. A kdo ve: morda posije še solnce v njo, morda se oglasi še v nji nežen otroški jok. Še stopa upanje s tihimi koraki po sobi, še se dotika src z mehko roko. A če bi varalo upanje, pomore jima Ivan na stara leta! Polni prijetne zavesti sta bili srca: sin ju ne pozabi, najsi se popne še tako visoko. Torej v ime-nu božjem!

Tako je ostal Ivan v šoli.

Čim bolj je celila rana, zadana Dolinarjevima z izgubo Lojzetovo, tem bolj je polnila srca ljubezen do Ivana. Zato težko pričakovanje, odtod tako veliko hrepenenje.

Že teden dni pred prazniki je pripravila mati posteljo. Jokala je, ko je rahljala blazine. Mislila je na pričakovanega in na izgubljenega. Sladkost je bila v srcu ob misli na živega, žalost in bridkost je rodil spomin na spečega večno spanje. Odrpla je nanovo stara rana, zaceljena za silo, in goste solze so polzele po licih... Vsak dan je obrisala polico, da položi na njo knjige, ki jih prinese morda s seboj. Že ga je videlo hrepeneče srce stati sredi sobe, slišalo je že njegov hod po izbi; ker velika je bila ljubezen, ki ga je pričakovala in ga je klicala, naj pride kmalu.

Po cesti je prišel pot Florijan in je prinesel pisma. Tratnik se je razveselil: na dan pred Tomaževim prideta. Zapovedel je takoj, da se pripravi in uredi vse potrebno.

Takoj po zajtrku pred Tomaževim je vpregel Tone v sani, lahke in lepe, skoro še nove. Gospodar je prinesel lastnoročno tople odeje in jih je razgrnil na saneh. In sedla sta in sta se odpeljala v trg.

(Dalje sledi.)

„**Jutro**“ in „**Slovenski narod**“ sta v Avstriji spet dovoljena. Avstrijska vlada prepovedi širjenja ljubljanskih listov „**Jutra**“ in „**Slovenskega naroda**“ koncem marca ni podaljšala. Upravi sta pričeli lista avstrijskim naročnikom zopet redno pošiljati in jih prosila obvestila, ako žele ostati naročniki.

Velik požar v Št. Janžu v Rožu. V noči na 1. april je nenadoma začelo greti v gospodarskem poslopju pri Bvažicu. V par minutah je zajel ogenj poslopje, hišo, malo kajžo in kozolec. Z neverjetno hitrico se je razširil požar še na hišo in skedenj pri pd. Stariju in na skedenj pri Čelovcu. Ubogi ljudje so zamogli rešiti le svoje golo življenje, nek hlapec se je rešil s skokom iz skednja, ker so gorela tudi že vrata z visokim plamenom. Došli so gasilci iz Psinje vasi, Št. Janža, Svetne vasi, Bistrice, Borovelj, Kaple, Kožentavre in Kamna in njihovemu trudu se je posrečilo ogenj omejiti. Štiri družine so težko prizadete. Živino so pravočasno spustili na prosto, delno pa se je iztrgala sama iz hlevov. Domnevajo, da je požar, ki je izbruhnil o polnoči, podtaknila zlobna roka. Sreča je, da ni bilo vetra, ker bi sicer bila v nevarnosti vsa vas s cerkvijo vred. Uboge družine so vredne pomilovanja in nujne pomoči sosedov.

Bistrica v Rožu. (Kaj pa to?) V nedeljo 24. t. m. je imel tukajšnji „Jungvaterland“ — mladinsko društvo šolarjev — zborovanje. Bilo je javno in so se ga udeležili tudi šolarji iz Svetne vasi in Borovelj. Med drugimi govorniki je nastopil nek naš stari „prijatelj“, ki si ni mogel kaj, da ne bi dal duška svojemu staremu sovrastvu proti Slovincem. Govoril je o nas kot izdajalcih in napadel še naš list, da piše v iredentističnem duhu. (!) Govor je izzval med navzočimi Slovenci veliko ogorčenje, posebno še, ker ga je govoril mož, h katerega neposredni zgodovini bi imeli marsikaj pripomniti. Na ta nečuvni slučaj opozarjamo vse, katerim je miren razvoj v državi in deželi pri srcu.

Globasnica. (Slovo od č. provizorja in sprejem novega g. župnika.) Po prerani smrti č. Pšeničnika so bili prisiljeni sooskrbovati našo faro č. dekan Kindlmann v Štebnu, ki pa radi svoje starosti niso zmogli obilnega posla in so nam oskrbeli župnijskega upravitelja č. Turnerja. Pol leta so vršili g. Turner v naši fari svoj zvišeni poklic in izkazovali ljubezen vsikdar, povsod in nasproti vsakomur, zakar so jih vzljubili vsi farmani brez razlike stanu in narodnosti. Posebno pa se je oklenila č. provizorja mladina, vsako četrto nedeljo v mesecu so prepevali v cerkvi naši malčki s svojimi srebrno-čistimi glasovi. Dobremu pastirju je priredila fara prav pristrčno slovo. Kat. žensko društvo je v nedeljo 10. m. m. priredilo poslovilen večer, katerega so se udeležile vse žene in matere in skupno izrazile hvaležnost za gospodov trud in delo. V nedeljo 17. m. m. pa so priredili slovo cerkveni pevci, mešani in moški zbor, mali so nastopili z deklamacijami, posebna deputacija izobraževalnega društva je izrekla zahvalo za izkazano naklonjenost. Za zdravice in zahvale so se č. provizor oddolžili s pristrčnim govorom, „da niso prišli k nam kot agitator, marveč kot dušni pastir in so si naredili le nalogo, da faro in še posebej mladino vzgajajo v duhu krščanstva. Upajo, da so tako koristili slovenskemu ljudstvu bolj kot z nacionalnimi govori“. In spričo vseh so povdarili, da kot rojen Nemec javno priznavajo, da je ljudstvo, ki je narodno zavedno, tudi versko zavedno in narobe, da narod, ki ljubi sv. cerkev, ne more šteti mnogo odpadnikov. Globoko so odjeknile lepe in pristrčne besede v naših srcih. Naj se prečastitemu provizorju še na tem mestu za plemenite moške besede iskreno zahvalimo in želimo, naj jih Vsemogočni vodi srečno na potu njihovega delovanja! — Teden navrh pa je naša fara sprejemala svojega novega župnika č. Sekola. Že dneve prej so pletla dekleta vence, fantje pa so postavili 7 slavalokov in 4 visoke mlaje, farna cerkev je bila okrašana vsa v zelenja, da kot nevesta sprejme svojega ženina. Topiči so naznanili čas prihoda novega farnega očeta in takoj se je zbrala fara v velikem številu, da jih pozdravi. Šolska mladina z učiteljstvom, Marijina družba z zastavo, orožništvo, vojaščina, slov. požarna bramba po svojih zastopnikih, zastopstvo občine, žensko društvo in izobr. društvo ter še mnogo, mnogo drugih je sprejelo in pozdravilo novega dušnega pastirja, nato se je pomikal veličastni sprevod ob zvonjenju zvonov in napolnil veliko cerkev. S prižnice so se č. g. župnik zahvalili za sprejem in zbrani fari govorili o ljubezni, ki jo hočejo izka-

**Wenn 41.384 Lehrer
Kathreiner**
empfehlen, dann muß er gut sein. Darum sollten auch Sie Ihren Kindern zum Frühstück Kathreiner geben, den echten Kneipp Malzkaffee!

zovati svojim faranom. „Dam vam svoje srce, vi pa mi dajte vaša srca!“ Rosne so postale oči vseh ob lepih njihovih besedah. Vsemogočni naj ohrani novega našega dušnega pastirja še dolgo srečnega in zadovoljnega med nami Globošani!

Dunaj. (Oporoka.) Dne 15. marca 1935 je umrla na Dunaju soproga zdravnika dr. Karla Pečnika, gospa Marija Pečnik, rojena Voglmayr. Ker ni otrok, je namenila svoj imetek dobrodelnim ustanovam. Po smrti soproga dr. Pečnika preide hiša na Dunaju, Kundmangasse 7, v Ustanovo gospe Marije Pečnik, rojene Voglmayr, za uboge dijake. Hiša je brez dolga ter je bila cenjena 1914 na 200.000 zlatih kron. Upravitelji ustanove bodo: župnik v Št. Jakobu v Rožu, posestnik Lipejeve in posestnik Janežičeve kmetije v Lešah. Tudi soproga blage rajnice dr. Karl Pečnik je bil „an buren koroški študent“. Blago pokojnico priporočamo v molitev in spomin!

Pečnica. (Razno.) Letošnji občni zbor naše hranilnice in posojilnice je bil letos prav dobro obiskan. Po načelnikovi otvoritvi je tajnik č. Sekol prečital zapisnik zadnjega zbora in računski zaključek. Načelnik nadzorstva g. Aichholzer je po preglednem poročilu kratko orisal pomen zadružništva in čestital posojilnici, ki se je v tej kratki dobi povzpela do tolike moči. V posebnem se je zahvalil ustanovitelju in očetu posojilnice tajniku č. Sekolu za njegovo požrtvovalno delo. Po občnem zboru se je zahvalil poslavljajočemu se č. župniku v imenu mož pečniške fare g. Mikl za požrtvovalno in vzgojno delovanje. — Prvega pomladanskega dne so dospeli k nam naš novi župnik č. Hani Maierhofer. Sprejeli smo jih prav svečano že na meji naše fare pri Vorovčevem mostu, pri fari pa jih je čakala velika množica ljudstva, šolarji z učitelji, gasilci in drugi. Ena želja je izvenela iz deklamacij in govorov; da bi čimdalje ostali med nami! Uverjeni smo, da bodo novi naš duhovni oče nadaljevali veliko delo svojega prednika in o tej želji jih še tem potem iskreno pozdravljamo!

Bilčovs. (Zborovanje kmečke zveze.) Dne 24. marca smo imeli pri nas kmečko zborovanje, katerega so se gospodarji in posli udeležili v lepem številu. Kot govornika sta nastopila tajnik zveze g. Wendler in posl. g. Mikl. Izvajanjem obeh smo sledili z zanimanjem; slikala sta potrebo kmečke vzajemnosti, samopomoči in organizacije. Posl. Mikl se je v posebnem bavil s položajem slovenskega kmeta, ki je vse premalo stanovsko in narodno zaveden. V dobi demokracije je bil razcepljen naš kmečki stan na črnega, zelenega, rdečega in celo rujavega kmeta, nesloga in nezavednost sta slabili njegove vrste. Kot skušajo Nemci v svojih vaseh buditi edinost in stanovsko zavest, tako naj bi se vzbudili kmetje tudi naše vasi, ki govorijo isti jezik vsi, obdelujejo svojo zemljo in se borijo z življenskimi nepravilnostmi. Našo mladino mora prešinuti nov duh narodne in stanovske zavesti in zamisel nacionalno-nemškega učiteljstva, kateremu služi šola kot sredstvo za ponemčevanje naše dece, mora končnoveljavno izginiti. Le tako bo naša država v slovenskem ljudstvu dobro oporo. — Po zborovanju so poslušalci zahtevali, naj se glasilo koroške kmečke zveze prida slovenska priloga in tako dejansko dokaže naša enakopravnost z nemškimi deželani!

Globasnica. (Občinska seja.) Predsednik poroča, da je došlo nekaj prošenj, ki zahtevajo nujne rešitve, obenem pa se odobri letošnji občinski proračun. Šolski proračuni se brez posebnih pripomb

odobrijo, prošnje za podpore pa v večini zavrnejo, ker je večina prosilcev mladih in delazmožnih in so njihove prošnje le nekaj poizkus ali posledica današnje razvajenosti. Občinski proračun izkazuje 9300 S primanjkljaja, kateri se krije z 80% občinsko doklado. Glavna postavka v izdatkih in potrebščinah je ubožna blagajna, ki porabi letno 8100 S. Brez teh izdatkov bi znašal primanjkljaj samo 1000 S, ali približno 10% doklade. — Občinski odbor je nato proračun odobril. Treba pa bo velike previdnosti pri podelovanju ubožnih podpor. — Davek na pse znaša za leto 1935 za vsakega 1. psa en šiling, za drugega psa 3 in za vsakega tretjega psa 5 S. Davek je treba plačati mesec dni po razglasitvi sklepa. Davka prosti so psički, ki so še pri psi. Vlada je izdala glede psos posebno važno in strogo naredbo in povsod bo mnogo kazni.

Žvabek. (Razno.) Ravnikovo posestvo si je pridobil na sodnijski licitaciji domačin Jože Kac, upokojen rudarski uradnik. Sosedje se veselijo miroljubnega in dobrega sosedu, stari Ravnikov oče pa posebno dobre in snažne postrežbe, katero so doslej pogrešali. Njegov sin Lenart pa je šel nato po svojo izvoljenko Mihevovo Milko in sta si podala roke v znak življenske zvestobe. Tako je dobilo Ravnikovo posestvo naenkrat kar dva gospodarja. Mlademu paru želimo v novem stanu na novem posestvu obilo blagoslova! — V pustu so se pri nas vršili štirje oklici, pa tri poroke. Eden ženinov je bil namreč mladoleten in dovoljenje je došlo prepozno. Novoporočencem obilo sreče! — Pred tedni smo imeli dva kmečka shoda in sicer od „Gauvereina“ in od koroške „Kmečke zveze“. Oba govora sta bila dovolj stvarna in smo čuli mnogo gospodarskih nasvetov. — Naše društvo je pozimi bolj spalo, sedaj pa se pripravlja z veliko vestnostjo na svojo 25letnico, katero proslavi meseca maja. Tedaj pa nas Žvabečane le obiščite od blizu in daleč!

Borovlje. Živahno gibanje se je začelo pri članih društva slov. diletantov in, kakor smo zvedeli, se pripravljajo za večjo prireditev na velikonočni pondeljek. Marsikatero veselo in nepozabno urico so nam že nudili ti pevci in igralci, a kakor slišimo, nas hočejo tokrat iznenaditi s posebno bogatim sporedom. Obenem se bo obhajal nekaj jubilej; 30 let je že, odkar se je začela v okvirju izobraž. društva gojiti slovenska pesem. In četudi so ti naši vrli pevci v tej dolgi dobi že osiveli, glasove imajo še vedno sveže. Nastopil bo z mladimi močmi ojačen pevski zbor in igralci se bodo pripeljali kar z eroplanom na oder. No, na to smo pa res radovedni!

Št. Jakob v Rožu. Smrtna kosa kosi letos zaporedoma matere in gospodinje. Za drugimi materami je odšla 18. marca Trlovčnikova mati v Kotu in 23. marca Ledorarjeva in Gorinčičah; obe v starosti 67 let. Posebno žalosten pogreb smo imeli na Marijino Oznanenje, ko smo spremljali v prezgodnji grob Franca Rat, ki je v soboto prej z še enim sodelavcem utonil v Dravi, ko so prevažali kamen na drugo stran za regulacijo. Ali je bila ladja preobložena, ali je jo vrtnec (kovrat) spravil pod vodo, bo šele komisija dognala. Dva delavca sta se še rešila, Ponesrečeni zapuščajo priletno mater, ženo in štiri otroke. Bil je star 45 let. K zadnjemu počitku ga je spremljala velika množica ljudi s tukajšnjim vojaštvom. Med pogrebniki je bilo tudi 61 fantov, ki so delali ravno v tem času duhovne vaje, z voditeljem vred. Počivajte rajni v miru! Na svidenje nad zvezdami!

Celovec. (Smrt.) Dne 28. m. m. je umrla na pljučnici 77letna hišnica Mohorjeve hiše ga. Marija Primus. Rajna je bila rodом iz Timenic. Pred 37 leti je s svojim dobrim možem Melhijorjem prevzela oskrbo Mohorjeve hiše in svoje delo vršila zvesto in vestno. Dva sinova sta ji padla v svetovni vojni. Pokopal je rajno mil. kan. msgr. Podgorc ob številni udeležbi znancev in sorodnikov minulo soboto. Blag ji pokoj! Našemu hišniku pa iskreno naše sočutje!

Ostale zanimivosti. V Celovcu je umrl dvor. svetnik Rainer von und zu Harbach. Bil je mož plemenitega značaja. — Mojstrski izpit so položili v Celovcu; za čevljarja Ferdo Jagovc iz Šmarjete, Luka Plantev iz Dul za krojača, Margaretha Wutte iz Loč za krojačico. — Posestniku Janešu v Pokrčah so ukradli iz hleva 800 S vredno kobilo. Je svetlorujave barve z belo liso na čelu. — Tekom zadnjega tedna so beležili v deželi nič manj kot 10 velikih požarov, ki so upepelili 20 večjih in manjših poslopij. — „Pisano koroško uro“ je priredil Heimatbund v Maloščah in na Brnci. —

Menda bodo letos snimali v filmu koroške obrambne boje v vseh večjih krajih, kjer so se vršili. — Pri Žrelcu regulirajo Glino, ki je precej narastla. — Pogrešajo 14letnega Herberta Uraka iz Galicije. — Na Gori pri Medgorjah je umrl posestnik Andrej Veračnik, pd. Čic. Žalujochim hčerka naše toplo sožalje! — V Grebinju sta umrla 74letni Ignac Semen in inž. Teodor Povše. — V Šmartinu pri Rožeku je pogorelo pri Trobajnu, Hanceju in Primiku ter skedenj Ane Troller. Škoda je okoli 22.000 S, katere večji del je krit z zavarovalnico. — Letna škoda po požarih znaša na Koroškem 4 milijone S.

NAŠA PROSVETA

Rožek. (Mladinski dan.) Dne 25. m. m. je naša mladina priredila lep mladinski dan s peštrimi sporedom. Gdčna Hartmannova je v krasnem govoru naslikala rožmarin kot simbol slovenske zvestobe, č. g. kaplan Tabacki pa je govoril o katoliški akciji. Ugajalo je petje dekliškega zbora ob spremljevanju tamburašev. Sledil je prizor o „Prisiljenem stanu“, v katerem smo občudovali brezhiben nastop mnogih novink. Tako je naša mladina praznovala lepi Marijin praznik kot svoj dan.

Globasnica. (Društveno.) Predzadnje nedeljo je priredilo naše društvo prav lepo uspel sestanek, na katerem je govoril tov. Kummer Mirko z Blata. S preprosto besedo nam je povedal mnogo poučnega in zanimivega in vedel dobro vzbuditi zanimanje za živahno prosvetno delovanje. — Dne 7. aprila pa bo imelo naše društvo ob 3. uri pop. svoj letni občni zbor z običajnimi točkami, petjem in govorom. Vabimo članstvo k številni udeležbi!

Loga vas. Zaključek gospodinjkega tečaja se vrši v nedeljo 7. aprila v gostilni pri Raderju. Razstava kuharskih izdelkov se otvori ob 8. uri zjutraj in traja do 6. ure zvečer. Predmeti so na prodaj. Ob 2. uri pop. se vrši prireditev, katere spored tvorijo nastopi dekliškega in fantovskega zbora, prizori, deklamacije, kupleti, govor č. župnika Starca in igrice „Čašica kave“. Vabimo vsokolico k prav številni udeležbi, poseta nikomur ne bo žal. Logavaške tečajnice.

Borovlje. Izredno lepo vreme je privabilo dne 18. marca na takozvani „Jožefov semenj“ mnogo občinstva v Borovlje. Kakor pa je bilo slišati od kramarjev, je bilo več radovednežev kot kupcev in se je zelo občutilo splošno pomanjkanje denarja. Živine je bilo prignane 86 glav, prodano komaj 6 volov in 5 krav. Cena se je sukala okoli 70 do 90 grošev žive teže.

Loče nad Baškim jezerom. V nedeljo 7. aprila priredi „Jepa“ ob 1/23. uri pop. pri Ročičniku v Ratenčah lepo igrice „Mala pevka“. Igrice je poučna in jo odlikuje lepo petje. Pridite!

GOSPODARSKI VESTNIK

Velikost koroških kmetij. Povodom štetja gosp. podjetij v juliju leta 1934 so našli na Koroškem skupno 30.663 kmetij. Od teh jih je 5970 manjših od dveh hektarjev. Od 2 do 5 hektarjev meri 5154, od 5 do 10 ha 4491, od 10 do 20 ha 5671, od 20 do 50 ha 6360, od 50 do 100 ha 1859 kmetij. Od sto do 200 ha meri samo še 732, od 200 do 500 komaj še 277 in od 500 do 1000 ha le še 87 posestev. Posestev nad 1000 ha je v deželi 62.

Nekaj o posojilih. V Berlinu je izšla zanimiva brošurica o obrtniškem kreditu. Pri nas se sicer ne da govoriti o kreditnih virih za obrtništvo, ker je pomanjkanje denarnih sredstev zajelo tudi obrtniški stan oz. so zmrzili tudi obrtniški finančni viri. Vendar so zapovedi že na sebi sila zanimive in se iz njih vsak gospodar in obrtnik uči. Glasijo se: 1. Na kredit vzeti denar je in ostane tuja imovina. 2. Kdor ne zna gospodariti s svojim, naj ja drži roke proč od tujega kapitala. 3. Kredit je lažje najeti kot vrniti. 4. Kdor daje denar, hoče z njim zaslužiti denar — zato spravi v sklad ta stavek s koristjo, katero lahko dosežeš sam. 5. Vpoštevaj vse pogoje kredita prej, kajti s podpisom prevzameš popolno jamstvo. 6. Gospodarsko nepotreben kredit je rop na narodnem premoženju. 7. Kdor s sejmarsko reklamo kriče ponuja denar, večinoma sam nima denarja, kajti prvič se tega predmeta človek znebi tudi brez reklame in drugič uči izkušnja, da

pri teh ponudbah drži samo eno, namreč pristojbino za posredovanje. 8. Rokodelec in bankir sta dva različna poklica — rokodelec naj se varuje, da bi bil napram onemu, ki mu da naročilo, oboje v eni osebi. 9. Onemu, ki daje denar, gostobedna pojasnila nič ne povedo, pač pa mu pove vse v redu držano knjigovodstvo. 10. Denar ne spada v nogavico, ampak v gospodarstvo.

Začetnikom v čebelarstvu. Zanimanje za čebelarstvo narašča v zadnjih letih, posebno mlajši gospodarji posvečajo tej panogi domačega gospodarstva več pažnje. Začetnikom pa se rade pripetijo napake, ki jim često vzamejo veselje do gojitve pridnih muh. Navadna napaka je, če kupi začetnik nekaj panjev v bližini pri sosedu, ker krene gotovo število čebelic s paše v stari čebeljak in tako slabi svoje panje. Vsaj štiri ali pet kilometrov bodi stari čebeljak, koder kupiš panje, oddaljen od tvojega. Roji brez satovja se naj kupujejo zgodaj pomladi, da imajo čebele čas za grajenje; te roje je treba v začetku dobro pitati. Začetnik naj nadalje kupi moderne panje, ne starih škatelj. Stari izkušeni čebelarji najbolj priporočajo žnidaršičeve panje. Paziti je pri izbiri prostora za čebeljak, ki mora biti zavarovan pred vetrom, kar je največje važnosti za čebelne družine. Najboljši prostor za čebeljak so zavetne dolinice, da se čebele lahko vračajo s paše navzdol. Dobro je še, da dobimo za okrepčanje čebel vsaj vsako drugo leto po en panj iz oddaljenih krajev. Izmed letnih časov pa je najnevarnejša za čebele zgodnja pomlad, ko menjavajo mrzli dnevi s toplimi, tedaj je treba čebelarjeve najskrbnejše pažnje.

Velikovški trg minulega tedna: Biki 65—75, pitani voli 90—95, vprežni voli 70—80, mladi voli 65—80, plemenske krave 65—80, klavne krave 60 do 80, telice 70—80, svinje 80—90, prašiči 1.25 do 1.30, plemenski 90—1.30, ovce 55—65, koze 50 do 60 g za kg žive teže. — Jajca 7—8, kokoši 2.— do 3.—, sirovo maslo 2.40 do 3.20, krompir 13—14, pšenica 40, rž 29, oves 25, proso 22, konoplja 28, ječmen 25, kuruza 19, nova ajda 23—24 S za 100 kg, jabolka 60—70 g za kg.

ZANIMIVOSTI

Strahote lanske suše v Ameriki. V neki londonski reviji je opis suše, ki je zajela nekatere severno-ameriške države. Ogromne goveje črede gonijo proti jugu, ker so velikanski pašniki v osrčju Zedinjenih držav od suše popolnoma opustošeni. Dočim si veliki farmarji lažje opomorejo, morajo mali živinorejci prodajati svojo živino za slepo ceno. Konje marsikod prodajajo po 4 dolarje, mnogo govadne pokupi tudi država, ki da ves slabotni material postreliti. Za pobito kravo dobi kmet po 16 dolarjev, na roke pa mu izplačajo le majhen del, dočim gre ostalo na hipoteko, ki obremenjuje njegovo posestvo. V državi Dakoti je dobilo od države 96 odstotkov kmetov visoka posojila, da bi mogli obdržati svojo živino. Na golo izkaznico si je mogel kmet izposoditi po 3 dolarje za krmljenje krave, poldrug dolar za drugo govedo, 4 dolarje za vprežnega konja, 2 dolarja za pasočega se konja. Kljub temu farmarji niso mogli obdržati živali, ker vlada ni mogla preskrbeti vode. Tako je danes lastnica vseh teh kmetij pravzaprav država, katera bo morala odslej sama kmetovati, hočeš ali nočeš.

Poplave in lakota na Kitajskem. Iz kitajskega Šanghaja poročajo, da se je razlila Rumena reka in poplavila obsežne pokrajine. Po dosedanjih vesteh je pri poplavah utonilo nad 20.000 ljudi. Škoda pa je poplava povzročila do 40 milijonov dolarjev. Tisoče in tisoče ljudi zapušča domove in se podaja v strašno bedo. Tudi drugod na Kitajskem vlada radi lanske suše strahovita lakota. 12 milijonov ljudi dobesedno strada in umira od lakote. Pošle so zadnje zaloge živil.

Celo mesto bodo prenesli. Mestu Buttstätt v nemškem okraju Magdeburg preti velika nevarnost. Pod mestom zija velika zemeljska razpoka, ki bo prejkoslej požrla vsa poslopja. Država je sedaj sklenila, da bo financirala preložitve mesta. Komaj dva kilometra od starega kraja bodo sezidali novi Buttstätt, ki bo imel po možnosti povsem isto lice kot staro mesto. Dela so že pričeli in jih upajo dogotoviti v 15 letih. Tako pridejo meščani do povsem novih poslopj.

Gora, ki gori že 250 let. V Posaarju se nahaja gora, ki gori že nad dva stoletja. Leži blizu kraja St. Ingbert v saarski Pfalzi, njene plasti sestojajo

večinoma iz premoga. Pred 250 leti je začela goriti v višini 300 metrov in od tistih dob tlečega požara niso mogli udušiti, ker se nahaja žarišče požara v notranjosti gore. Na več mestih se dvigajo iz gore gosti dimi. O zanimivi gori je pisal leta 1770 že Goethe, da so njena tla vroča tako, da čutiš vročino celo skozi podplate.

Redki poklici. Brezposelnost napravi ljudi iznajdljive. V Parizu so podjetja, pri katerih lahko najameš poljubno število „sorodnikov“ ali „znancev“. Firma jih adjustira in predstavijo se tvojim gostom kot strici, tete ali prijatelji, imenujejo se generali, svetniki ali podobno. V New-Yorku pošilja neka firma krasna poročna darila, ki jih po poroki spet vzame nazaj. Istotam je tridesetletni Haig, ki je dolgo časa zaman iskal posla. Na pokopališča hodi za pogrebi in stenografira žalne govore, jih nato prepíše in obda z okvirjem ter prodaja sorodnikom umrlih. V Filadelfiji živi žena od tega, da shodi novokupljene čevlje bogatim gospem, mnogi pariški hoteli imajo nastavljene može, ki gostom „pokajo“ njihove kovčke. V Londonu razmerno dobro zasluži možje, ki „vohajo vodo“, če je dovolj čista za uporabo. Ne smejo ne piti alkohola in ne kaditi, da si ohranijo dober nos. V New-Yorku pa hodi po ulicah mož z magnetom, čopičem in vato in pomaga mimoidočim, če v njihovo oko zaide kak prah ali mušica.

Zlata banana. V novembru minulega leta je naročila neka uradnica v New-Yorku v restavraciji banano kot dodatek k južini. Pod lupino pa najde malo aluminijasto ploščico in na njej napisan naslov nekega kubanskega farmarja, ki išče ženo. Gospodični je svojevrstni ženitveni oglas ugajal in pisala je možu. Koncem januarja pa, ko je že zdavnaj pozabila mični dogodek z banano, jo poseti kubanski farmar in črez par dni sta se poročila. Njene tovarišice so ji k poroki poklonile zlato banano.

Slepec igra v gledališču. V Londonu so uprizarjali v nekem gledališču igro, ki je mesece polnila blagajne. Med predstavami pa je zbolel glavni igralec na nevarni očesni bolezni in je končno popolnoma oslepel. Kljub temu je nastopal vsak večer na odru, ne da bi bil kateri gledalcev opazil igralčeve slepote. Sedaj pripravljajo v gledališču novo igro in so izprva menili, da znameniti oslepeli igralec ne bo več mogel biti kos svoji vlogi. Pri vajah pa se je izkazalo, da je igral slepec svojo novo vlogo z nenavadno okretnostjo in uživetjem. Ker je medtem šla novica v slepem igralcu po vsem mestu, se gledališče nadeja, da bo obisk odslej še številnejši.

Spomin je izgubil in ga spet našel. V ameriškem mestu Boston živi nek ameriški trgovec s svojo ženo. Pred petdesetimi leti se je bil priselil in si pridobil lepo premoženje. Nekega dne pa je gredeč na ulici izgubil svoj spomin, pozabil svoje ime, stanovanje, ženo, skratka vse, iz česar bi ga lahko spoznali. Oddali so ga postopajočega ubožnemu domu, kjer je živel več dni, ne da bi se mu vrnil spomin. V nedeljo pa čuje, kako nekdo igra v sosednji hiši glasovir. Hipno spozna komad, ki mu ga je večkrat zaigrala tudi njegova žena, hkrati mu postane, kot bi nekdo odgrnil pred njim zastor in mož se vrne zdrav nazaj k svoji ženi, ki ga je pričakovala že z veliko skrbjo.

Lindberghov otrok baje še živi. Sodišče, ki je sodilo znanega Hauptmanna vsled umora Lindberghova dečka na smrt, je sedaj sprejelo pismo, v katerem neznanec trdi, da je dečko, o katerem so se domnevali, da je bilo umorjeno, ko so našli mrtvo neko otrokovo telesce z obleko Lindberghovega otroka, še živo. Hauptmannova žena sedaj išče tisto dete, upajoč da s tem reši moža, ameriška javnost pa se s podvojeno vnemo zanima za Hauptmanna. Hišo njegovo so odprli kot muzej in jo kažejo z raznimi slikami, kako stika policija za morilci, za drag denar radovednežem. Več radio-postaj pa je prosilo, da bi smelo oddajati poročila tisti dan, ko bo Hauptmann na električnem stolu usmrčen.

Gostilno, enonadstropno, novourejeno, z dvema vrtoma, blizu farne cekve, pol ure od postaje, dam s 1. aprilom v najem ali prodam. Več pove Urban Jančnik, Žlebenj-Skočidol, p. Föderlach. 27

Sveče Božje glave, velikonočne sveče z ranami in žreblji priporočata trgovina s svečami Siebert, Celovec, Stauderhaus. 28